

De Minister voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 Dhr. H. de Jonge
 Postbus 20350
 2500 EJ Den Haag
 Per mail: 512e@minvws.nl (Secretariaat Minister van VWS)

Naar
 Victor
 2/3

Diabetesvereniging Nederland
 Fokkerstraat 17
 3833 LD Leusden

Leusden, 26 februari 2021

Betreft: Volgorde vaccinatie hoogrisicogroep mensen met Diabetes
Kenmerk:

Geachte heer De Jonge,

Bijna een jaar geleden werd Nederland geconfronteerd met COVID-19. Een virus met grote gevolgen voor gezondheid, economie en maatschappij. Het is inmiddels ook bijna een jaar geleden dat een grote groep mensen met diabetes uit de risicogroep niet meer kan deelnemen aan de maatschappij. De Diabetesvereniging Nederland (DVN) maakt zich daar ernstig zorgen over en vraagt u om deze groep sneller in aanmerking te laten komen voor een COVID-19 vaccinatie.

Het kabinet heeft stevig maatregelen moeten nemen om het virus onder controle te krijgen. Terecht schrijft u dat het welbevinden van mensen door de lange duur en de stapeling van maatregelen onder druk staat. In uw brief dd. 23 februari 2021 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer betreffende Stand van zakenbrief COVID-19 (kenmerk: 1829802-218593-PDC19) informeert u de Kamer over de stand van zaken van de ontwikkelingen omtrent het coronavirus.

In uw overwegingen tot versoepelingen maakt het kabinet een brede afweging waarin de te voorziene gevolgen op de volksgezondheid (inclusief mentaal welzijn), de economie, de maatschappij, communicatie, gedrag, uitvoering en handhaving betrokken worden. Versoepelingen staan op gespannen voet met het indammen van het virus. Dat geldt zeker voor mensen met diabetes die een verhoogd risico lopen bij besmetting met COVID-19. Ook zij hebben behoefte aan vooral ook veilige versoepelingen.

Kwaliteit van leven

In de top tien van ziekten die in 2018 de grootste ziektelast veroorzaakten, neemt diabetes de derde plaats in¹. De ziektelast blijft net als de andere ouderdomsziekten stijgen. Dit komt vooral omdat door de vergrijzing de prevalentie van de meeste aandoeningen toeneemt. Diabetes vermindert de kwaliteit van leven van patiënten. De last die mensen ervaren van diabetes gerelateerde

¹ <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/diabetes-mellitus/cijfers-context/huidige-situatie>

ziekteverschijnselen hangt deels samen met bloedglucosewaarden. De kwaliteit van leven van mensen met diabetes daalt echter het meest door de aanwezigheid van comorbiditeit. Comorbiditeit komt vaak voor bij mensen met diabetes. Uit gegevens van Nederlandse ziekenhuizen en de literatuur blijkt dat ouderen en mensen met chronische aandoeningen zoals hart- en vaatziekten, longziekten, en diabetes mellitus een verhoogd risico hebben op ernstige ziekte en sterfte als gevolg

van COVID-19 stelt de Gezondheidsraad². Het risico op sterfte is ongeveer tweemaal zo hoog ten opzichte van mensen zonder chronische aandoening. Ook door het RIVM is benoemd dat mensen met diabetes die slecht ingesteld zijn en/of met complicaties extra risico lopen bij besmetting met COVID-19³.

Een bijkomende factor is, dat juist de doelgroep van mensen met diabetes die hoog risico lopen niet snel naar buiten zullen gaan uit angst voor besmetting en vervolgens complicaties⁴. Een gevolg kan zijn dat benodigde zorg niet gekregen wordt, wat kan leiden tot extra complicaties. Dat is een extra reden om juist deze groep zo snel mogelijk voor vaccinatie in aanmerking te laten komen. Zo kunnen mensen met diabetes ook weer snel volwaardig meedoen in de maatschappij.

De groep mensen met diabetes in deze risicogroep is een zichtbare groep, zij zijn geregistreerd bij de huisarts en worden opgeroepen voor de grieprik. Dit zijn mensen met comorbiditeit, vaak hart- en vaatziekten en/of een HbA1c (Hemoglobine A1c) -waarde hoger dan 70. Deze groep staat onder behandeling bij een medisch specialist en zijn, zoals bij de grieprik, goed oproepbaar. Naar schatting gaat dit om ongeveer 50.000 mensen.

Het is deze groep waar vertraging in vaccineren medisch én sociaal ontoelaatbaar is.

Mensen met diabetes met hoog risico versneld vaccineren

Terecht stelt u in uw brief dat er een grote groep mensen is die vanwege een kwetsbare gezondheid een verhoogd risico loopt op ernstige ziekte als zij met het coronavirus in aanmerking komen. De Gezondheidsraad heeft vanaf 19 november mensen met diabetes expliciet genoemd in haar advies⁵. De Gezondheidsraad adviseerde deze groepen met voorrang te vaccineren, waarbij de hoogste prioriteit ligt bij mensen van boven de 60 jaar die ook tot de medische risicogroepen⁶ behoren⁷.

U maakt in uw brief een onderscheid tussen mensen met een medische indicatie met een hoog risico en zonder hoog risico in de volgorde van vaccineren. De gehele populatie mensen met diabetes is in de laatste groep geplaatst. Echter, uit de risicogroep die nu als hoog risico wordt benoemd in uw brief van 23 februari jongstleden zijn de mensen met diabetes verdwenen. Dat betekent voor de

² <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2020/11/19/strategieen-voor-covid-19-vaccinatie>

³ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/risicogroepen>

⁴ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5207031/vaccinatie-prik-voorrang-kanker-patient-ongeneeslijk-ziek>

⁵ <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2020/11/19/strategieen-voor-covid-19-vaccinatie-blz>

43

⁶ Mensen met ernstige aandoeningen aan hart of luchtwegen, met diabetes mellitus, met chronische nierinsufficiëntie, met een afweerstoornis of mensen behandeld met immuunsuppressiva leidend tot verminderde weerstand tegen luchtweginfecties en mensen met een verstandelijke beperking wonend in instellingen en verpleeghuisbewoners.

⁷ <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2020/11/19/strategieen-voor-covid-19-vaccinatie>

hoogrisicogroep van mensen met diabetes uitstel van vaccineren met meer dan twee maanden; niet in februari, maar vanaf mei. Dat is voor deze groep een zware opgave.

De Diabetesvereniging Nederland pleit er dan ook voor om de mensen met diabetes in de risicogroepen te plaatsen in de hoogrisicogroepen die in maart kunnen starten met vaccinaties.

In afwachting van uw antwoord en tot nadere toelichting bereid,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e Diabetesvereniging Nederland

CC: De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) t.a.v de 5.1.2e

5.1.2e